

Parlevinkers

Al zolang als er gevaren werd op de rivier gingen de parlevinkers (rivierventers) met hun houten proviandbootjes roeiend de rivier op om hun klanten te bedienen. Geleidelijk aan werden de bootjes ook van ijzer en steeds groter. Uiteindelijk ook voortgedreven door middel van motorkracht.

In 1950 waren onderstaande parlevinkers nog actief:

Nic Wakker

Nol van de Bogaard

Frans Toebast

Wim Kolvenbach

Martien Salet

Wim Gubbels

Joh. Van Beek

Kees Schoots

Rein Franssen

In 1951 begon Cor Lemmers op 22 jarige leeftijd met zijn varende slagerij.

Toon Udo met een olieboot

en Nol van de Bogaard (een neef van bovenstaande Nol) met de waterboot.

De bebouwing aan de dijk was intensief, bijna een aaneensluitende lintbebouwing. De dijk gaf een gevoel van veiligheid. De huizen lagen hoog, niet door het water bereikbaar, zodat Leeuwen (evenals de meeste dorpen in het rivierengebied) zo sterk aan de dijk was gevestigd. Niet voor niets was er een groot winkelbestand aan de dijk. In de beginjaren van de twintigste eeuw waren er: 2 Manufacturenzaken, 3 kruideniers, 2 slaggers 1 schoenmaker, 2 klompenmakers 1 rijwielzaak, 3 bakkers, 1 slijterij, 1 schilder, 1 kapper en 5 herbergen. De dijk was geheel selfsupporting.

Want de natuurlijke haven van Leeuwen had ook een overnachtingfunctie.

De meeste schepen gingen echter op de rivier ten anker, want dag en nacht varen was er nog niet bij. Ouderen herinneren zich nog het ratelen van de ankerkettingen als soms tientallen schepen de ankers lieten zakken.

Het groeiende Leeuwense bedrijfsleven had behoefte aan een grotere havencapaciteit voor de aanleg van stoomboten. Klompenmakers, manden- en hoepelmakers, fruithandelaren en dijkbewoners (samen met de werf Meijer 45 man sterk), schreven een gepeperde brief aan de polder en gemeente "om te komen tot een loswal voor grotere schepen", onder meer met de volgende argumenten:

- ▪ *Dat het vervoer op de rivier de Waal zich met de dag uitbreid en daarmee stijgt het gevaar, verbonden aan het op- en afladen van personen en goederen aan stoomboten doormiddel van een middeleeuwse veerboot.*
- ▪ *Dat toch niet de put moet worden gedempt als het kalf verdronken is.*
- ▪ *Dat bij lage waterstand in het drukke tijdperk van de vruchtverzending, de bron van de inkomsten van fruithandelaren, per as (=met paard en wagen) naar een aanlegplaats elders vervoerd moeten worden.*
- ▪ *Dat toestanden als gemeld makkelijk uit de weg kunnen worden geruimd door daarstelling van een "degelijke" loswal.*
- ▪ *Dat de meest geschikte plaats voor deze loswal ons toeschijnt de krib, aansluitend aan het thans aan de dijkhelling bestaand loswallekje, eigendom van Jan Willem Jurriëns.*
- ▪ *Dat de verbreding en verhoging van de bestaande krib, slechts geringe kosten zal eisen in verband met de aanwezige zandbank die hiervoor te gebruiken is.*

Het verzoek werd afgedaan wegens: "Niet van belang voor de hele gemeente"

Zand- en grindhandel Hol had de Strang nodig voor het lossen van zijn schepen en had hiervoor een eigen "losbol" bij café/veerhuis J. van Os.